

דעני מליח רשק

מחזה אוטוביוגרפי

כל הזכרונות שלי

מסתכמים בניפרון

הניסיון הראשון שלי לכתוב על עצמי היה בגיל 23. כתבתי לראשונה מחזה המתעסק בסיפור חיי. מעולם לא סיימתי אותו. אחריו היה עוד ניסיון וגם הוא לא צלח. כנראה כי הסיפור לא היה סגור לי בראש. הטעות שלי שחיפשתי תשובות. הפעם החלטתי לא לחפש תשובות אלא רק לשאול את השאלות.

המחזה עלה לראשונה בפרויקט המחזאים #16 בתיאטרון צוותא 2 בתל אביב.

בימוי

יקיר פורטל.

מוזיקה

ניר ג'ייקוב יונסי

תאורה

שי סקיבא

רועי

עלא דקה

נירה

רעות ברבי

אמנון

שי אגוזי

כל הזכויות שמורות למחבר. אין להמחזיז, לשכפל, להעתיק, לצלם, להקליט, לתרגם, לאחסן במאגר מידע, לשדר או לקלוט בכל אמצעי אלקטרוני, אופטי, מכני או אחר- כל חומר שהוא מהחומר שבקובץ זה. שימוש מסחרי מכל סוג שהוא בחומר הכלול בקובץ זה אסור בהחלט, אלא ברשות מפורשת בכתב מבעל זכויות היוצרים.

פרטים ליצירת קשר
froiko4@gmail.com
050-7208887

רועי:

ההורים שלי התגרשו כשהם היו בני שלושים ושלוש. רק כשאני הייתי בן שלושים ושלוש הבנתי שמבוגרים זה לא דבר מתוחכם. כמה אני לא מתוחכם. בתכלס להיות בן שלושים ושלוש זה כמו להיות בן שבע עם עשרים ושש שנות ניסיון. אני עוד רגע בן ארבעים. היום כבר יותר מבוגר מההורים שלי.

אמנון:

השפרצתי עלייך מים.

נירה:

כל מיני דברים יכולים לקרות בבריכה.

אמנון:

איך קוראים לך?

נירה:

נירה

הוא מסובב את העיפרון באיטיות כאילו הוא נופל על הרצפה.

סיפורים

רועי:

אני לא יודע למה ההורים שלי התחתנו. אני לא יודע על מה הם דיברו כשהם היו מאוהבים. אני אפילו לא בטוח אם אני זוכר איך ההורים שלי הכירו.

איך אבא ואימא שלי הכירו – גרסא ראשונה הם הכירו בבריכה.

נירה:

אני השתזפתי בבריכה.

אמנון:

אני אמנון.

נירה פונה לרועי.

נירה:

זה נשמע כמו התחלה של סרט כחול.

רועי:

אמא ככה זה היה.

נירה:

אני ואבא שלך לא הכרנו ככה

רועי:

אז אולי הגיע הזמן שתספרי לי איך הכרתם?

נירה:

מה זה משנה? זה לא מעניין אף אחד. ואני לא אוהבת את השיר הזה בכלל

רועי:

איך ההורים שלי הכירו גרסא שניה אוקי, ההורים שלי הכירו... אה, כן.

נירה:

אני גרתי עם השותפה שלי דפנה.

רועי:

ברקע התנגן הפרח בגני.

נשמע השיר בעוד אמנון שוחה לעבר נירה.

אמנון:

אני מצטער

נירה:

על מה?

רועי:

אני לא יודע באיזה עיר. ואז הייתה להן בעיה בגז.

אמנון:

ואז אני הגעתי כדי לתקן להם את הגז. כחבר. לא כמתקן גז.

נירה:

הוא היה ידיד של דפנה או משהו.

רועי:

באמת כל זיכרון שלי נשמע כמו התחלה של סרט כחול. אבל לא. ככה הם הכירו. אני נשבע.

נירה:

הוא תיקן את הגז ואני חשבתי שאם גבר יודע לתקן את הגז אז שווה לשמור עליו.

אמנון:

מי סיפר לך?

רועי:

דפנה.

נשמע צלצול טלפון משנות השמונים.

קולה של דפנה:

קוראים לי דפנה ואני לא עומדת מאחורי הסיפור הזה. אני לא זוכרת שסיפרתי לך כלום.

רועי:

במשפחה שלי לא מספרים לי כלום. לא אימא שלי לא אבא שלי. זה התחיל מסבים והסבתות.

רועי פונה לאימא שלו.

רועי:

איך סבא וסבתא שלי הכירו – הגרסה היחידה

נירה:

בדיוק אמרו לה שהיא צריכה להתפשט וללכת ערומה לתאי הגזים. היא נכנסה פנימה יחד עם כולן. היא ידעה שעוד רגע הולכים להרוג אותה.

רועי:

היא שמעה את הדלתות נטרקות, שמעה את הקולות בגרמנית מתרחקים, כפות הרגליים הרגישו את הקור המקפיא של הרצפה.

נירה:

הנה המוות מגיע...

רועי:

חלק מהנשים היו בהיסטריה חלק היו קפואות בחרדה.

נירה:

סבתא התפללה לאלוהים.

רועי:

למרות שבתוכה היא לא האמינה בו.

נירה:

ואז נשמע רעש הצינורות.

רועי:

הנה המוות בא.

נירה:

כל הנשים הצטופפו ועצמו עיניים. ואז ירדו מים מהמקלחות. מים חמים ונעימים. לא גז - מים.

רועי:

סבתא צחקה וצחקה ורקדה במים יחד עם כל הנשים היהודיות.

נירה:

היא לא ידעה שזה היה סבא, שהוא התגנב לבניין שבו היו הקצינים הנאצים. והחליף שם את הצנרת ובעוד שכל היהודיות צהלו תחת המים החמים –

נירה:

אני לא ממציאיה סיפורים.

רועי

אז סבא?

רועי:

בבניין של הקצינים הנאצים זרם גז במקלחות וכולם מתו. ככה סבא שלי הציל את סבתא. וכשהוא נכנס לאושוויץ. הוא ראה אותה ונשבה בקסמה.

קולו של סבא:

אנחנו לא הכרנו ככה. מי סיפר לך את זה, סבתא?

קולה של סבתא:

אני לא יודעת על מה הוא מדבר. אני לא מכניסה לו סיפורים לראש.

נירה:

היא הייתה חלשה והוא הרים אותה בזרועות שלו ועזר לה לעלות למשאית.

רועי:

אז תספרו לי.

רועי:

שם הם נפרדו.

נירה:

זה לא מעניין אף אחד.

נירה:

כעבור שנה סבא שלי הצליח לאתר את סבתא שלי בירושלים.

רועי:

יש לי בעיה לזכור. אני לא זוכר. ואם אני זוכר תמיד מאשימים אותי.

רועי:

הוא עלה במדרגות. עמד נרגש בדלת ודפק. כשהיא פתחה היא הסתכלה עליו ואמרה

נירה:

אתה תמיד מגזים.

נירה:

"תרמתי כבר" וטרקה עליו את הדלת –

אמנון:

תמיד היה לו דמיון מפותח

שתיקה.

נירה:

מה אתה יודע לא היית שם לגדל אותו.

נירה:

זה סיפור מאוד יפה אבל ככה סבא וסבתא לא הכירו. מי סיפר לך את זה?

זכרונות

רועי:

זכרון ראשון - אבא שלי ואני רואים סרט בערבית כל יום שישי אחרי הצהריים.

את סיפרת לי. אפילו אמרת לי שהלכתי לגן מרוב התרגשות ביום השואה ואמרתי "סבא שלי היה נאצי!" ואת רדפת אחרי וצרחת פרטיזן, פרטיזן הוא היה פרטיזן.

פונה לאביו

רועי:

אבא מה הוא אומר, אני לא מבין?

רועי:

הוא מסתכל עלי, העיניים שלו פעורות מפחד.

אמנון:

תהיה בשקט.

אמנון:

חשבתי שעוד שניה אני מתפוצץ. (פונה לרועי) חכה כאן.

רועי:

אבל אני לא מבין.

רועי:

הוא יצא מהאוטו בשביל לתת מכות לנהג השני. הייתי גאה בו. ברדיו התנגן השיר הגברים בוכים הלילה.

אמנון:

אם תקשיב טוב תלמד ערבית ותוכל לדבר עם סעיד מהחומוס.

השיר הגברים בוכים הלילה של אבנר גדסי מתנגן ברקע. בעוד אמנון מרביץ. נירה מפסיקה את המוזיקה.

רועי:

אנא טא טא קאלם וא ערבי
אנא טא טא קאלם וא ערבי קלילן
לא הצלחתי ללמוד ערבית.

נירה:

אני לא אוהבת את השיר הזה. (פונה לאמנון) תגיד לו.

אמנון:

מה?

אבל אנגלית למדתי ממש טוב בזכות הערוץ של המידל איסט. היער הירוק סופר בוק וצבי הנינג'ה.
אנא טא טא קאלם וא אנגלזי גידן ג'ידן

נירה:

אל תעמיד פנים. זה נוח לך שיש לו זיכרון טוב ממך. אבא שלו גיבור. אבא שלו חזק.

בכל התמונות שלו הוא יושב בישיבה מזרחית קרוב לטלוויזיה. ותמיד עם פה פעור.

רועי:

רגע. ככה זה היה לא?

רועי:

זכרון שני. אבא שלי נותן לי לשבת במושב הקדמי של המכונית שלו. מסחרית.

נירה מביטה באמנון.

אמנון:

אני נוהג במסחרית.

אמנון:

פעם הבאה תשאל אותי לפני שאתה מספר סיפור.

רועי:

ואז מישהו חותך אותנו.

רועי:

את מי אני אשאל?

אמנון:

אני בולם ושולח את היד.

אמנון:

אותי.

רועי:

אחרי או לפני שעזבת את הבית?

(פאזה)

אמנון:

יש דברים שאתה לא יודע.

צילומים

רועי:

ההורים שלי בקושי צילמו אותי. אין לי כמעט תמונות.

נירה:

צילמנו אותך די הרבה. אני לא יודעת איפה התמונות.

רועי:

גרסה שניה.

אמנון:

צילמנו מה שיכולנו. זה עלה הרבה מאוד לפתח פילם

רועי:

גרסה שלישית - הם לא היו צלמים מספיק טובים.

נירה:

אתה מצייר אותנו כקמצנים. אני רשמתי אותך לכל חוג שרצית אבל אתה אף פעם לא התמדת. ותמיד שהיה קשה אתה ויתרת.

רועי:

את לא מאמינה לי. (מוציא אלבום תמונות) הנה אלבום תמונות.

נירה:

כאן? כאן אתה מנסה להוכיח לי. כאן אתה לא יכול להוכיח כלום.

רועי:

תמונה שלי בוכה בברית. עוד תמונה שלי בברית. הנה תמונה שלכם מחזיקים אותי. בברית. את ואבא מחייכים. בברית. תמונה שלי אוכל במבה בנהריה. תמונה שלי אוכל במבה בתל אביב. תמונה שלי אוכל במבה אצל חברים שלכם בחולון. אני חושב שאני בן שלוש בתמונה. אתם עדיין ביחד. תמונה שלי מסתכל בטלוויזיה. עוד תמונה שלי פוער פה מול הטלוויזיה. אבא ואת עדיין ביחד. ו... תמונה שלי ממסיבת הגיוס שלי. את ואבא גרושים כבר 11 שנה. (חוזר כמה דפים אחורה.) זאת תמונה שאני אוהב במיוחד. שחור לבן.

אמנון:

אתה על הכתפיים שלי בגן חיות מאכיל את הפיל למרות שכתוב שאסור.

נירה:

אני חובשת משקפי שמש שחורים כמו של ג'קי קנדי.

רועי:

את נראית כמו לייזה מינלי.

חלומות

נירה:

תמיד אמרו לי שאני דומה ללייזה מינלי. תמיד חלמתי להיות כמוה. לא שאני יודעת מה זה אומר להיות לייזה מינלי. אבל זה בעיקר עניין של תחושה.

רועי:

אני זוכר שראיתי תמונה של אימא שלי מחופשת ללייזה מינלי בפורים. היא נראתה מאוד מאושרת בתמונה הזאת. כל כך מוזר לחשוב על ההורים שלך צעירים. כשהייתי קטן חשבתי שמבוגרים יודעים דברים. שאני יכול לסמוך עליכם. שהם פתרו את החידה הזאת שנקראת חיים.

מי שאני. אני אסיר תודה.

נירה:

חלום מספר 2 שלי – תמיד רציתי להיות מחליקה על הקרח. תמיד חלמתי שאני אלבש בגד גוף נוצץ, השיער שלי יהיה מתוח, יהיה לי איפור יפה. ואז אני אעלה על הקרח, אניף את הידיים ואחליק. (פאזזה) רק שכבר בפעם הראשונה שהחלקתי, נפלתי על הפנים ומאז לא עשיתי את זה יותר.

נירה:
תפסיק.

רועי:
אימא.

נירה:
די.

רועי:

את הסיפור הזה באמת היא סיפרה לי.

רועי:

אני אוהב אותך.

נירה:

את הסיפור הזה באמת סיפרתי לו.

נירה:

אתה לא אומר לי את זה מספיק. אבל זה לא יעזור לך. לא הפעם.

רועי:

אני שונא את הסיפור הזה. אני זוכר שהיא סיפרה לי את זה ואני אמרתי – איזה מן חינוך את נותנת לי? פעם אחת נכשלת במשהו ובמקום לקום ולנסות שוב פשוט ויתרת? זה מסביר למה פרשתי מכל החוגים שרשמת אותי.

רועי:
אבל זה נכון. בגיל שמונה עשרה הכנסתי את שם המשפחה שלך לתעודת הזהות שלי.

נירה:

אובג'קטשן.

אמנון:

מה איתי? אני עומד פה די הרבה זמן ואני לא חלק.

רועי:

זה לא בית משפט.

נירה:

התשובה בגוף השאלה.

נירה:

אה לא?

אמנון:

למה את שונאת אותי?

רועי:

לא.

רועי:

כן למה?

נירה:

אז למה הזמנת אותי? (פאזזה) עכשיו אתה שותק. (פאזזה)

(פאזזה)

רועי:

מוסיקה רגשנית (פאזזה) לא משנה מה אמרתי לך תמיד היית שם בשבילי. אני יודע שאבא עזב, אני לא יודע למה, את גידלת אותי. נתת לי חופש להיות

נירה:
(לאמנון) למה אתה מתערב?

אמנון:

תשאלני אותו.

נירה:

אתה לא חלק מהסיפור הזה באמת.

אמנון:

את לא תגידי לי מה החלק שלי בסיפור שלו.

נירה:

אתה באמת רוצה לריב איתי עכשיו?

רועי:

יש לי רעיון. אתם תספרו לי למה נפרדתם. ונסגור את האור.

נירה:

(סימולטנית) לא.

אמנון:

(סימולטנית) לא

רועי:

למה לא?!

נירה:

(סימולטנית)

כי זה לא מעניין אף אחד.

אמנון:

(סימולטנית)

כי זה לא מעניין אף אחד.

רועי:

אבל אותי זה מעניין!

נירה:

תשאל משהו אחר.

רועי:

אוקי. איך אני אמור לדעת מי אני? איך חיים עם התחושה שהטלוויזיה החינוכית אחראית לגידול שלי? איך חיים עם ההרגשה שדיזינגוף סנטר היה הבית שלי. שסטפן קינג, העולם הערב ושש טוס עיצבו לי את השקפת העולם. אוקי, אוקי - הנה שאלה - איך עוזבים ילד? איך עושים את זה? זה החלטה של רגע? או שזה משהו שמתכננים הרבה לפני? או מה קורה ביום שאחרי? אחרי שעוזבים? על מה חושבים?

אמנון:

טוב אני לא חלק מזה.

אמנון יוצא.

נירה:

אז בגלל שלא סיפרנו לך דברים. אתה נוקם בי? מספר לכולם בפומבי?

רועי:

לא.

נירה:

חשבת אולי לרגע אחד שאני לא רוצה לזכור. שאולי מה שקרה זה שלי ולא שלך. שלא כל אחד רוצה לחשוף את הסיפור שלו. גם אם זה לילדים שלו. זו הבעיה אתכם - הילדים, הטלוויזיה מלמדת אתכם לחשוב שאתם יותר חכמים מהמבוגרים. אף פעם לא הבנתי למה ילדים חושבים שכל הסיפורים שלהם.

רועי:

לאן את הולכת?

נירה:

להוריד את התחפושת ששמת עלי.

רועי:

אולי בכל זאת תספרי לי איך הכרתם?

נירה:

לא.

נירה יוצאת

רועי:

אני זוכר ריב אחד של ההורים שלי במיוחד. אני לא יודע על מה הם רבו. הדבר היחיד שאני זוכר זה שהייתי סגור בחדר שלי וכתבתי. אבא שלי היה מאוד עצבני והוא צעק עלי והעיפרון שלי נפל. כל השנים רצה לי תמונה בראש של עיפרון נופל בהילוך איטי.

הוא מוציא עיפרון מכיסו.

רועי:

כל הזכרונות שלי מסתכמים בעיפרון הזה.

סוף.